

ลำดับ ที่	อายุ (เดือน)	ทักษะ	อุปกรณ์ / ขั้นตอน / วิธีการประเมิน / เกณฑ์ผ่าน	แนวทางการให้ความช่วยเหลือ
17	30	พูดได้ตอบเป็นวลีที่ประกอบด้วยคำ 3 คำ ติดต่อกัน ได้อย่างน้อย 4 ความหมาย 	อุปกรณ์ ไม่มี ขั้นตอน/วิธีประเมิน ผู้ประเมินสังเกตขณะทดสอบทักษะต่างๆ หรือถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง เกณฑ์ผ่าน เด็กพูดวลีที่ประกอบด้วยคำ 3 คำติดต่อกัน ได้อย่างน้อย 4 ความหมาย เช่น “ขอน้ำอีก” “น้ำหมดแล้ว” “ไม่เอาน้ำ” “ขอนมอีก”	อุปกรณ์ ไม่มี แนวทางปฏิบัติ ผู้ฝึกสอนเด็กในชีวิตประจำวัน เช่น 1. ถ้าเด็กพูดได้ 1 คำ เช่น “กิน” “แม่” ให้ผู้ฝึกขยายคำพูด ของเด็กให้เป็น 2 คำ “กินข้าว” “หาแม่” แล้วให้เด็กพูดตาม 2. ถ้าเด็กพูดได้ 2 คำ เช่น “กินข้าว” “หาแม่” ให้ผู้ฝึกขยาย คำพูดของเด็กให้เป็น 3 คำ “ไปกินข้าว” “ไปหาแม่” แล้วให้ เด็กพูดตาม 3. ผู้ฝึกแนะนำพ่อแม่ ผู้ปกครอง พูด 3 คำให้เด็กฟังบ่อยๆ เช่น “อยากกินนม” “ขอบอลหน่อย” แล้วให้เด็กพูดตาม หรืออ่าน หนังสือนิทานประกอบภาพให้เด็กฟัง และถามเกี่ยวกับเรื่อง ราวในหนังสือให้เด็กตอบเป็นวลีที่ประกอบด้วยคำ 3 คำ
18	36	พูดเป็นประโยคให้คนที่ไม่คุ้นเคยฟังรู้เรื่องได้ ประมาณครึ่งหนึ่ง 	อุปกรณ์ ไม่มี ขั้นตอน/วิธีประเมิน ผู้ประเมินสังเกตขณะประเมิน หรือชวนเด็กคุย เรื่องที่เด็กสนใจ เกณฑ์ผ่าน เด็กพูดให้คนที่ไม่คุ้นเคยฟังได้เข้าใจชัดเจน ประมาณครึ่งหนึ่งของเรื่องราวที่พูดคุยได้	อุปกรณ์ ไม่มี แนวทางปฏิบัติ 1. หากเด็กยังพูดไม่ชัดให้ผู้ฝึกบริหารกล้ามเนื้อปาก ลิ้น ร่วมกับ การออกเสียง โดยฝึกพูดชุด 3 พยางค์ ได้แก่ มามูมิ ปาปูปี ตาตุติ กาภูกี ปาตากา แต่ละชุดพยางค์ให้ฝึก 10 ครั้ง โดยฝึก อย่างน้อย 5 รอบต่อวัน 2. เมื่อเด็กพูดได้ ผู้ฝึกแนะนำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองกระตุ้นให้ เด็กพูดประโยคหรือเล่าเรื่องต่างๆ ตามสถานการณ์ในชีวิต ประจำวัน